

Sygn. akt V U 456/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2013 r. w Kaliszu

odwołania M. I.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 19 marca 2013 r. Nr (...)

w sprawie M. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 19 marca 2013 r. znak (...)w ten sposób, że przyznaje odwołującemu M. I. emeryturę poczynając od dnia 11 kwietnia 2013 r.

UZASADNIENIE

W dniu 11.03.2013 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla M. I..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 19.03.2013 r. w sprawie (...) odmówił M. I. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 10.04.2013 r. wniósł odwołanie M. I., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.01.1977 r. do 30.04.1996 r. w (...) w K. na stanowisku mechanika samochodowego pojazdów ciężarowych w kanałach, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania M. I..

Sąd Okręgowy, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...). Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 30 lat, 4 miesiące i 21 dni. Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 01.01.1977 r. do 30.04.1996 r. w (...) w K.na stanowisku mechanika samochodowego pojazdów ciężarowych w kanałach.

Odwołujący w okresie od 02.06.1972 r. do 30.04.1996 r. zatrudniony był w (...) w K.. Wcześniej przedsiębiorstwo to nosiło różne nazwy i miało różne formy organizacyjne. Firma zajmowała się wykonywaniem transportu materiałów do budowy i napraw dróg. Wykonywała usługi transportowe dla (...). Przewożono kruszywo, piasek, ziemię, asfalt. Przedsiębiorstwo posiadało samochody ciężarowe w liczbie 60 sztuk i więcej oraz sprzęt ciężki: koparki, spychacze, równiarki. Sprzęt i samochody ciężarowe były naprawiane głównie w przedsiębiorstwie. Posiadało ono własne warsztaty. W warsztatach było 4-7 kanałów, na których wykonywane były naprawy. Naprawiano samochody z placówki w O.oraz K.. Praktycznie wszystkie naprawy samochodów ciężarowych wykonywane były w kanałach.

W świadectwie pracy z dnia 30.04.1996 r. (...) w K.wskazało, iż odwołujący w okresie od 02.06.1972 r. do 30.04.1996 r. zatrudniony był na stanowiskach: monter samochodowy, ślusarz remontowy, mechanik, mechanik dozorca.

W okresie od 26.10.1973 r. do 15.10.1975 r. odwołujący odbywał służbę wojskową. W piśmie z dnia 30.05.1972 r. wskazano, iż odwołujący zostaje przyjęty do pracy jako monter samochodowy. Zakład nosił wtedy nazwę (...). W angażu z dnia 24.10.1972 r. określono stanowisko odwołującego jako monter samochodowy. Podobnie w świadectwie kwalifikacyjnym obowiązującym od dnia 01.10.1972 r. i od dnia 01.05.1973 r. W angażu z dnia 27.04.1973 r. stanowisko odwołującego określono jako monter maszyn i urządzeń budowlanych. W zaświadczeniu kwalifikacyjnym z dnia 01.07.1973 r. stanowisko odwołującego określono jako ślusarz remontowy. Podobnie w angażu z dnia 21.07.1973 r. Po służbie wojskowej od dnia 12.11.1975 r. odwołujący został przyjęty do pracy na stanowisko ślusarza remontowego. Tak określono jego stanowisko w umowie o pracę z dnia 12.11.1975 r. W angażu z dnia 12.05.1976 r. stanowisko odwołującego określono jako mechanik samochodowy. Podobnie w zaświadczeniu kwalifikacyjnym z dnia 04.05.1976 r. i umowie o pracę z dnia 01.01.1977 r. W zaświadczeniu z dnia 07.11.1978 r. stanowisko odwołującego określono jako ślusarz samochodowy silników. W angażu z dnia 12.05.1978 r. stanowisko odwołującego określono jako mechanik samochodowy. Podobnie w angażu z dnia 29.10.1980 r. i z dnia 29.03.1982 r. W angażu z dnia 31.05.1982 r. stanowisko odwołującego określono jako monter mechanik. Podobnie w angażu z dnia 20.09.1982 r., z września 1983 r., z dnia 15.05.1984 r., z dnia 21.03.1985 r. W angażach z dnia 01.10.1983 r., 01.10.1985 r. stanowisko odwołującego określono jako mechanik. Podobnie w angażu z dnia 21.04.1986 r., 11.07.1986 r., 05.12.1986 r., 24.07.1987 r., 20.05.1988 r., 17.10.1988 r., 23.03.1989 r., 03.08.1989 r., 22.09.1989 r. W angażu z dnia 31.01.1990 r. stanowisko odwołującego określono jako maszynista. W angażu z dnia 08.11.1991 r. stanowisko odwołującego określono jako mechanik brygadzysta. Podobnie w angażu z dnia 14.01.1992 r., r. 01.07.1992 r., 15.10.1992 r. Na rok 1992, 1993, 1994, 1995, 3 miesiące 1991 r. i 4 miesiące 1996 r. z odwołującym zawarto umowę zlecenia na obsługę i konserwację wózka widłowego. W angażach z dnia 10.12.1993 r., 24.03.1994 r., 01.09.1994 r., 09.03.1995 r., 01.10.1995 r., karcie obiegowej zmiany z dnia 06.05.1996 r. stanowisko odwołującego określono jako mechanik dozorca.

W dniu 19.09.1996 r. pracodawca wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w okresie od 01.01.1977 r. do 30.04.1996 r. na stanowisku mechanika samochodowego. Wskazano Wykaz A Dział V poz. 3 załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach.

Odwołujący w okresie co najmniej od 1 stycznia 1977 r. do XII 1993 r. wykonywał pracę mechanika samochodów ciężarowych w kanałach w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie od 1991 r., mając uprawnienia do kierowania wózkiem widłowym, odwołujący używał tego urządzenia, gdy chciał przewieźć większą część z samochodu.

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział XIV poz. 16 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca wykonywana w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych (dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków J. C. i H. P., akta osobowe odwołującego).

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz. 353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stosunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 30 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie nie istnieje. Wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych. W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21 września 1984, sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący

wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako mechanik samochodów ciężarowych w kanałach co najmniej w okresie od 1 stycznia 1977 r. do.12.1993 r. Wchodził do kanału, oglądał uszkodzenie, wymontowywał część, wychodził aby ją wymienić czy naprawić, wchodził do kanału aby zamontować część, a niektóre naprawy wykonywał będąc cały czas w kanale. Przyjąć należy, iż co najmniej w okresie odwołujący wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę jako mechanik w kanałach.

W wyroku z dnia 27.11.2012 r. w sprawie III AUa 2001/12 Sąd Apelacyjny w Katowicach stwierdził, iż okoliczność, iż mechanik w czasie obowiązujących go 8 godzin pracy, wychodzi z kanału na przerwę po konieczne do naprawy narzędzia lub w celu zdemontowania części naprawianego pojazdu, poza kanałem po to, aby tę część ponownie zamontować w pojeździe w kanale, nie jest niezgodna z normą przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd orzekł jak w wyroku.